عدم انعکاس تمام روایات مقنعه در تهذیب شیخ

در باب پنجم، حدیث اول بودیم. عرض کردم سه روایت دیگر با این روایت شریفه تعارض بدوی دارند. ما درصدد جمع این حدیث با مقابلهایش بودیم. ولی جلسه قبل مویدهایی را هم عرض کردم. این مویدات در باب شانزدهم از ابواب احکام شهر رمضان از متن مقنعه جناب مفید رضوانالله‌علیه بود. از نکاتی که توجه به آن برای کارهای تحقیقی خوب است این است که هرچند تهذیب شرح مقنعه جناب مفید است اما نباید انتظار داشته باشیم هرچه که در مقنعه هست در تهذیب آمده باشد. شاهدش هم اینجا است. این روایاتی که در وسائل در باب شانزدهم در حدیث پنجم تا دهم بود؛ مثلاً همین دو حدیثی را که در اینجا خواندیم مرحوم شیخ در تهذیب نیاوردهاند. حتی متن توضیحی مقنعه را هم نیاوردهاند. عبارت شیخ مفید در مقنعه به این صورت است: «و يجب على المكلف الاحتياط لفرض الصيام بأن يرقب الهلال...[1]» را هم نیاوردهاند و وارد بحث روایات شدهاند. منظور اینکه این نکته در ذهن شریفتان باشد.

لذا دو روایتی که دیروز بحث شد تنها در متن مقنعه است. در تهذیب و سائر کتابها هم نیست. در هیچ کتاب دیگری هم نیست. چون کتب اربعه خیلی محوریت داشته، گاهی از متن مقنعه غفلت می شده. حدیث «فرارا لدینه»، یا «صوموا سرّاً لله» نه توضیحی برایش در کتابهای علماء هست و نه در کتابهای دیگر آمده. چرا؟ چون قسمتی از متن مقنعه بوده که مرحوم شیخ در تهذیب نیاورده اند. تنها در وسائل آمده است.

این یک نکته که تهذیب شرح مزجی کامل نیست تا همه متن مقنعه در آن بیاید.

---

[1] المقنعة ۲۹۸

بازبینی #1
ایجاد شده 8 ژوئن 2026 13:32:56 توسط ... .
به روزرسانی شده 8 ژوئن 2026 13:33:40 توسط ... .